

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MARCH 12, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 50

Moskva udarila po Churchill kot vojnega hujskača

"Pravda" ga obtožuje
zarotništva proti Rusiji
skozí vso vojno dobo

LONDON, 11. marca—"Pravda" uradno glasilo komunistične stranke, je danes v ogorčenem uvodnem članku odgovorilo na izjavljanja, katera je podal Winston Churchill pred šestimi dnevi v govoru, katerega je imel v Fulton, Mo., in bivšega britanskega premierja obtožila, da je skozi vso vojno dobo, ko je navidezno sodeloval z generalizmom Stalinom, zahrbtno ruval proti Sovjetski uniji.

"Vsako ve, da bi bila alijanca med Anglijo in Ameriko, katero je Churchill predlagal, napadljiva proti Rusiji," piše list "Pravda" in "da bi uresničenje predlaganega zavezništva pomenilo konec organizacije Združenih narodov."

Churchill hoče postati rešitelj Evrope pred komunistom
Omenjeni sovjetski časopis potem nadaljuje:

"Vojška alijanca dveh partnerjev koalicije proti tretjemu pomeni konec koalicije treh velikih sil, ki je bila ustvarjena tako bi Churchill z eno potezo uničil ono, kar je pomagal zgraditi v svoji vojni."

Churchill si je nadel vlogo rešitelja Evrope pred komunistično nevarnostjo," piše "Pravda" zato predlaga politiko surove sile, ki bi likvidirala Združenim narodom." List nato omenja Churchillovo izjavo, v kateri je zanikal, da je vojna neizogibna, ter pravi:

"Resnici je s tem skušal ustvariti vtis, da je vojna neizogibna. In ne samo to. Podžigal je k novi vojni, in sicer k vojni proti Sovjetski uniji."

"Pravda" zelo redko rabi tako trpek in ogorčen ton kot je stopil v odgovoru bivšemu britanskemu premierju, katerega označuje za zakrnjenega reaktivnega, vojnega hujskača in hinavca, ki je med vojno hlinil prijateljstvo napram Rusiji.

Sovjetski list je okrcal tudi Vandenbergga

"Pravda" je mimogrede okrcala tudi senatorja Vandenbergga, ki je nedavno ugrinal "odločen nastop" proti Rusiji. V članku je med drugim rečeno:

"Hinavski govori o demokraciji in svobodi, katere delajo rebera in njegovi ameriški prijatelji iz Vandenbergjevega taborniškega sveta, ki so bili resnični prijatelji demokracije in svobode."

"Zdaj, ko je propadel politični vojni v Angliji, je Churchill poskušal svojo srečo v Zedinjenih državah, očitno upajoč, da se bodo posreči vplivati na njemu v Ameriki."

"Ampak odmev ameriškega javnega mnjenja mu je prinesel novo razočaranje. Churchill ni navedel bití prerok samo doma, temveč tudi izven meja Velike Britanije."

DAR ZA OTROKE

Mrs. Mary Godlar je darovala \$5 pri krožku št. 3 Progresivnih Slovencev za pomoč potrebnim otrokom v domovini, za kar se ji odbor najlepše zahvaljuje.

Churchill ni bil vedno tako goreč zagovornik sodelovanja z Zed. državami kot je danes

Drew Pearson je pred par dnevi v svoji koloni pisal, da je "magnetični glas Winstona Churchilla, ki je prihajal po značnih valovih iz Fultona, Mo., zbudil zanimive spomine zaupnikov, ki so prisostvovali razgovorom med Churchillom in predsednikom Rooseveltom tekem črnih vojni dni." Potem Pearson nadaljuje:

Ti spomini se tičejo tega, kako je anglo-ameriška alijanca delovala, ko je Churchill stal na čelu britskemu imperiju in je imel oblast, idejo izvajati. Tu slede nekateri teh spominov.

Ko sta Roosevelt in Churchill l. 1943 dospela v Kairo, sta odkrila, da se nihče ni spomnil, da bi šel čakati Čiang Kajšeka na zrakovsko polje. To pa ni bila njuna krivda, kajti dospe la sta tja po Čiang Kajšekovem prihodu. Ampak Roosevelt je hotel to popraviti, zato se je zglasil v Čiangovem hotelu in kitajskemu voditelju povedal o velikopoteznih načrtih za odprtje ceste skozi Burmo. Churchill je bil s tem skrajno nezadovoljen.

Prihodnjega dne pa je Churchill vitral akcijo za odprtje ceste skozi Burmo in povzročil veliko nezadovoljstvo Čiang Kajšeka.

Epizoda glede Hong Konga na konferenci v Kairu

Roosevelt, videč to, je skušal kitajskega voditelja pomiriti, in je torej predlagal, da Angleži vrnejo Hong Kong Kitajski, narkar naj bi ga slednja izročila Združenim narodom kot svobodno luko za vse narode sveta. Čiang je idejo radostno odobril. Ne pa tako Churchill. Rekel je:

"Ministrski predsednik Britanije nisem postal zato, da bi likvidiral britski imperij."

Po tem incidentu je moral Roosevelt porahiti vso svojo prepričanost, da je obdržal Čiang v Kairu do konca konference.

Angleži še vedno držijo Hong Kong in celo delavska vlada ni storila še ničesar, da bi ga vrnila Kitajski.

Churchill se ni podal glede druge fronte v Casablanki

Na konferenci l. 1943 v Casablanki sta Roosevelt in Churchill govorila glede invazije Francije preko Rokavskega zaliva. Ameriški generalni štab je zahteval, da se akcija podvzame. Churchill je končno izjavil, da ako se načrt druge fronte izvede, tedaj bo britska vlada preskrbela samo 30 odstotkov invazijske sile, ostalih 70 odstotkov moč pa naj bi preskrbela Amerika.

"Mi ne moremo trošiti semen našega imperija," je argumentiral Churchill.

Tisti, ki je najbolj odločno ugovarjal premierju, je bil general Al Wedemeyer, načelnik divizije za vojne načrte pri ameriškem generalnem štabu. Dokazoval je, da ako se prizna razmerje 30-70, se druge fronte ne bo moglo odpreti najmanj leto dni in da se bo s tem vojna po nepotrebnem zavlekla. Dejal je, da bo vzelo najmanj leto dni za prevoz potrebnih ameriških čet preko Atlantika, medtem ko so Angleži že imeli veliko armado v Britaniji, katera bi se mogla rabiti za drugo fronto, ako bi se vzelo razmerje 50-50.

AMERIKA ZANIKALA OBTOŽBO RUSIJE GLEDE BOLGARSKE

WASHINGTON, 11. marca. — Državni tajnik Byrnes je nocoj naznanil, da so Zed. države poslale odgovor na protest Sovjetske unije glede priznanja bolgarske vlade.

V odgovoru se izraža presenečenje, da more obstojati kako vprašanje glede stališča ameriške vlade glede načina, kako naj se vključi zastopstvo opozicije v Bolgariji, ter zanikuje, da je ugovor, katerega so Zed. države poslale v Sofijo, v nasprotju s tozadevnim sporazumom, ki je bil sprejet na moskovski konferenci zunanjih ministrov prošlega decembra.

Ameriški odgovor se tolmači kot znak, da Zed. države nameravajo nadaljevati s politiko odločnosti napram Rusiji.

Ickes je postal vodja neodvisne politične skupine

WASHINGTON, 11. marca.—Ickes je danes naznanil, da je sprejel predsedništvo Neodvisnega državlanskega odbora umetnikov, znanstvenikov in izobražencev, čigar smoter je, politično organizirati 10 milijonov Amerikancev za samostojno politično akcijo.

Glavni politični ravnatelj te organizacije je najstarejši sin pokojnega predsednika, James Roosevelt. Ta organizacija, ki je bila osnovana pri zadnjih predsedniških volitvah, bo aktivno posegla v letošnje kongresne volitve.

Ickes danes ni rekel, da ima v mislih tretjo stranko. Leta 1912 je on zastupil republikansko stranko in se pridružil Theodorju Rooseveltu. Ko je nedavno zapustil kabinet, v katerem je služil nad 13 let, je izjavil, da ni bil nikdar demokrat.

James Roosevelt je bil do danes vedno aktiven v demokratski stranki in najbrže ostane njen član, toda snoči je imel v Philadelphiji govor, v katerem je izjavil, da sta demokratska in republikanska stranka izgubili ves pomen, nato pa opozoril, da demokratski reakcionarji in republikanci v kongresu delajo roka v roki, medtem ko liberalni republikanci često sodelujejo z naprednimi demokrati.



Harold L. Ickes

Gen. Marshall bi seveda kot poveljnik v Evropi ne imel nobene besede več o kampanji v Indiji in Burmi in kje druge razen v Evropi. Roosevelt je bil spočetka z idejo zadovoljen, ampak ko je govorica o tem prodrla v časopise so sledili tako močni protesti, da se je odločitev preklicala.

Ko je posebni ameriški poslanik v Indiji William Phillips nujno posvaril Roosevelta, da bo v Indiji prišlo do resnih neprilik, razen ako Anglija brez odlašanja objubi, da se bo Indija priznala kot samostojen dominijski, je Roosevelt končno o tem govoril s Churchillom.

Ampak britski premier ni hotel slišati nobenih nasvetov od nikogar — tudi od zavezniške sile ne. Udaril je z roko po mizi in vztrajal, da nihče ne ve, kako ravnati z Indijo razen Anglije. Ako se bo Amerika vmešavala, "bo tekla kri", je kričal Churchill.

POZDRAVI

Mrs. Josephine Rodica pošilja vsem prijateljicam in znancem v Clevelandu najlepše pozdrave iz solčne Floride, kjer se zdaj že nekaj časa nahaja.

LEP DAR

Primorski Slovenec Frank Trebec je daroval na prireditvi Ivana Cankarja \$10 za otroško bolnišnico v Jugoslaviji.

Generalna stavka v Trstu in Tržiču v znak protesta proti nasilju; dva ubita, 20 ranjenih

Novi grobovi

MARY BODELL

Kot smo že včeraj poročali, je v bolnišnici umrla Mary Bodell, stara 74 let, stanujoča na 1007 E. 64 St. Pokojnica je bila 2. januarja t. l. zadeta od avtomobila ter je sedaj poškodbam podlegla. Tukaj zapušča soproga Mike in štiri pastorke. Pogreb se bo vršil v sredo ob 8:15 uri zjutraj iz Jos Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v grško cerkev sv. Janeza na E. 22 St. in Scovill Ave. ob 9. uri ter nato na Calvary pokopališče.

JOHN BUDAN

Snoči je preminil v bolnišnici blizu Akron, Ohio, John Budan, star 45 let, stanujoč v Geauga Lake, O. Zapušča soprogo Nancy, štiri otroke: Dolores, Vivian, Robert in William, mater Mrs. Anna Vokas, sestro Mrs. Anna Azman in več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St.

Proslava dneva bolgarske osvoboditve

SOFIJA, 6. marca (O.N.A.) —Dan 3. marca je bil vedno velika slavnost na Bolgarskem, in je bil vedno povod velikih manifestacij v prilog Rusije, ki je leta 1877 osvobodila Bolgare izpod turške jarma za ceno 200,000 žrtev, ki so padle v boju s Turki.

Ker so lani Rusi pregnali zadnje Nemce iz Bolgarije, so postali zdaj "dvojni" osvoboditelji. Ogromne množice ljudi so se zbrale na ulicah bolgarske prestolnice, kjer so poslušale ministrskega predsednika Kimona Georgijeva, ki je izjavil, da je bratstvo "slovanskih narodov, s Sovjetsko Rusijo na čelu, mogočen faktor v mirovni ureditvi Evrope."

Sovjeti so dali slovanski ideji zdrav temelj

"Ustanovitelj sovjetske države," je dejal Georgijev, "so vdihnili nov duh staremu vse-slovanskemu medsebojnemu razumevanju. S tem so postavili idejo slovanstva na moralno višje stopinjo, a politično na mnogo bolj zdrave temelje. Ena smernic njihove politike je odkritosrečno prijateljstvo napram vsem slovanskim narodom."

Drugi govorniki so ostro nastopili proti dinastiji Koburžanov, in poudarjali, da je na primer princ Ferdinand hotel Bolgarijo popolnoma in za vedno spraviti na nemško stran. Nikdar ne bo bolgarski narod pozabil, da so Koburžani od leta 1913 naprej storili vse, kar je bilo v njihovih močeh, da narod in njegovo armado spravijo v tabor nasprotnikov demokracije.

Salem, O. — V City Hospitalu se nahaja Nik Rupčić, ki se je moral podvreči operaciji na kili in obistih.

Policija streljala na ljudsko množico po izgredu, ki je sledil odstranitvi jugoslovanske zastave

TRST, 11. marca—Vse delo v Trstu in okolici je danes počivalo vsled generalne stavke, ki je bila oklicana kot protest proti streljanju, do katerega je prišlo v predmestju Servoli (?), pri katerem sta bili dve osebi ubiti, 20 pa je bilo ranjenih.

Oblasti anglo-ameriške vojaške vlade pravijo, da se je streljanje začelo, ko je policija začela odstranjovati jugoslovansko zastavo, ki je bila razobešena na odotni cerkvi. Po izjavi vojaških oblasti, je policija streljala, "da naredi mir" po izbruhu izgredu, ki so sledili odstranitvi zastave.

Okupacijska vojaška oblast je izdala prepoved proti razobešanju narodnih zastav na javnih prostorih, kar je tekmo zadnjih štirih dni povzročilo številne demonstracije.

Nemiri narastli po prihodu mednarodne komisije

Vsled generalne stavke so zrpelje vrata vse trgovine v Trstu in ustavilo se je tudi delo v ladjedelnicah v Tržiču. Ves promet v prizadetem okrožju počiva.

Odkar je dospela v Trst mednarodna komisija za določitev nove meje med Jugoslavijo in Italijo, so se nemiri in demonstracije povečale. Policija razganjanja nepooblaščenega javna zborovanja.

Komisija je pričela delovati pod plaščem tajnosti, navzlic protestom od strani časniških korespondentov. Tozadevno od-

Naši fantje-vojaki

Po več ko tri-letni vojaški službi je prišel domov prošli četrtek častno odpuščen Frank Markun ml., sin Mr. in Mrs. Frank Markun, 19109 Mohawk Ave. Na Havajih se je nahajal 25 mesecev.

Njegov brat Emil se pa še vedno nahaja na Nemškem, kjer je že eno leto.

Načrt koncilmana Pucla za podzemsko železnico

Mestni koncilman Edward L. Pucel iz 10. varde je naredil poseben načrt glede clevelandske podzemne železnice, katera bi tekla na šest strani iz mesta. Zgraditev take podzemne železnice bi stala približno 25 in pol milijonov dolarjev. Načrt predvideva tako podzemsko cesto, katera bi služila počestni železnici, busom in vsem drugim prevoznim sredstvom. Načrt je snoči predložil mestni zbornici.

Cvetlična razstava

V soboto se prične v Mestnem avditoriju cvetlična razstava, kar obeta biti nekaj lepega. Na razstavi bodo cvetlice v vrednosti \$40,000. Poleg tega se bo videlo tudi razne novosti za opremo hiš od znotraj in od zunaj. Razstava bo trajala do 23. marca.

MESTO VENCA

V našem uradu je Mr. Joe Birk, 1842 Haldane Rd., daroval \$5 za bolnišnico v Jugoslaviji mesto venca za pokojnega John Simičiča.

POJAVLJA SE BORBA ZA KONTROLO V UNIJI AVTNIH DELAVCEV

DETROIT, 11. marca—Medtem, ko so se danes nadaljevala pogajanja v 111 dni stari stavki CIO avtnih delavcev pri General Motors Co., so se pojavili znaki, da se v uniji začena borba za kontrolo med krilom, ki stoji za podpredsednikom W. P. Reutherjem in predsednikom R. J. Thomasonom.

FORD IZDELAL 1020 AVTOV V ENEM DNEVU

DETROIT, 11. marca—Danes se je v tovarni Ford Motors Co. produciralo 1,020 avtomobilov, kar je najvišje število za produkcijo enega dneva, odkar se je končala vojna.

Novenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.
 Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, št. odborniki in člani širšega odbora:

CASTNI CLANI:
 Predsednik: LOUIS ADAMIC, 1017 W. 12th St., N. J.
 Podpredsednik: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.
 Člani: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

CLANI EKSEKUTIVE:
 Predsednik: ETTEN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
 Podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio.
 Podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
 Člani: MIRKO G. KUBEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
 Člani: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
 Člani: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

NADZORNI ODBOR:
 Predsednik: LEON JURJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.
 Člani: ANTON ERAPENG, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.
 Člani: LUDWIG KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
 Člani: ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
 Člani: FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

SIRSI ODBOR:
 Predsednik: DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
 Člani: F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
 Člani: ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.
 Člani: GERZEL, 334 Erie Ave., W. Aliquippa, Pa.
 Člani: HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.
 Člani: JERSEN, 4676 Washington St., Denver, Colo.
 Člani: KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
 Člani: KUDINE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.
 Člani: KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
 Člani: KRANJZ, 17388 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
 Člani: KVALTICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.
 Člani: KLOCK, 2465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.
 Člani: MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
 Člani: SIMICICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.
 Člani: SPECK, 4558 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
 Člani: STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
 Člani: STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
 Člani: VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnston, Pa.
 Člani: ZASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.
 Člani: ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

ŠMA IZ STAREGA KRAJA

Šembijah in v Bistrici se je končalo klanje

Tmavega je Mrs. Antonija, 23911 Lakeland Blvd., pismo od sestre Pavline, ki je morala bežati od doma, ko je prihrumel Nemeec za gal in razdeljal. Zdal je nabaja v domačem kralju brez vseh sredstev, kot je brez drugih revežev po do nikdar več videli, ko so slišali, da kaj se godi na Gomanrah. Posebno revca, mama, so jokali po meni.

"Zbežali smo v Bistrico. Tam pa je bil drugi in še večji strah. Aeroplani so noč in dan tulili nad nami in bombardirali. Nagi ponoči smo morali bežati po jarkih in se tam uleči na tla, tako da smo prebili noči in dneve zunaj na mrazu.

"Bistrica je bila bombardirana in porušena in veliko civilnega prebivalstva ubitega in ranjenega. Vsak dan, so nam spuščali bombe, da je bilo grozno. V Koritnicah so bombardirali Nemci, je bilo več hiš in drugih poslopij uničeno in ljudi ubitih. Pastovki je priletelo eno železo skozi okno in naravnost v prsa, je bila precej mrtva. Neža Ruscova in več drugih je bilo mrtvih in ranjenih; nekateri so bili brez rok in nog.

"Na Baču ni bilo uničeno veliko, razen Puškina hiša. Več Bačanov je bilo interniranih v Nemčiji. Eno Polončevno dekle so četniki peljali v gozd in zaklali. In Pavlovko in njžih zeta so poklali. Drugega ni bilo tod okrog kot samo klanje in ubijanje.

"Po Brkinah so vse hiše požgane in žive ljudi so v ogenj metali Nemci. To je bila strašna vojska in ogromno mrtvih, da Ti ne morem povedati in ne popisati. Najhujše pa je bilo ta-

krat, ko so naši partizani osvobodili in sovražnika pregnali. Tri dni in tri noči so bile tod take bitke, da smo že zadnjo uro sklenili. Tiščali smo se po kleteh in čakali odrešenja. Ravno na prvega maja so nas osvobodili. Tisti dan je bilo vse veselo in smo vriskali. Eden drugega smo vpraševali, da kje je bil, da je ostal živ. Ampak to veselje je trajalo malo časa. Še enkrat je bilo treba bežati, pa še hujše kot preje. Nemci so prodrli nazaj od Reke v Bistrico, kamor je kdo mogel. Jaz in Jožica smo bežale proti Trstu, zmeraj pred vojsko. Jože pa je bil ostal v Bistrici in se je skrivil v samostanu k nunam. Od vseh strani so bili kanoni obrnjeni v Bistrico in so streljali nanjo. Samo na samostan, kamor je Jožica hodila v šolo, je padlo nad 20 bomb. V tisto hišo, kjer jaz bivam, je padlo šest bomb. Ko sem se vrnila nazaj, nisem našla prav nič.

"Od vseh naših sem jaz najbolj razdejana, ker drugi niso šli od svojega doma imajo še vse. Jaz sem pa morala vse pustiti pa bežati.

"Ljuba sestra, ob vse sem prišla. Drugega nimamo za obleko kot vojaške cunje, da izgledamo kot vojaki. Pa vseeno smo zadovoljni, samo da smo živi ostali. Tukaj je še vedno slabo, ker je pomanjkanje živeža in obleke, ampak straha nimamo več tacega. Vsi smo izčrpani, nobeden si ne more pomagati. Stiri leta v vojski biti, to je strašno hudo. Najbolj se mi smilijo pa mama. Jaz sem bolana na živcih od samega straha. Kadar se bo moglo kaj poslati, pošlji mi kaj stare robe za Jožeta in Jožico. Jaz bom že potrpela. Vojska se je končala pri Šembijah in v Bistrici.

"Prejmite prav lepe pozdrave in poljube od

"Pavline Delost".

Drugo pismo, ki ga je Mrs. Antonia Ipavec prejela iz Bača pri St. Petru na Krasu, je od druge sestre Marije Tomšič, št. 133, pošta Knežak. Pismo je naslovljeno na Mrs. Ipavec in sestro Marjeto, ter opisuje, da je bil edini sin ubit z mnogimi drugimi fanti iz Bača. Obenem sestra tudi sporoča, da jih je več v vasi, ki bi radi prišli v dotiko s svojci v Ameriki, in navaža imena nekaterih teh v pismu. Pismo je sledeče vsebine:

"Bač — Sv. Peter na Krasu. Drage sestre!
 "Po tej veliki žalosti in tej grozni vojski Vam napišem en par besed. Nazanim Vam, drage sestre, da edini sin, ki sem ga imela, je bil v vojski ubit. Ljube moje sestre, tako velike žalosti imam in bolečine, da si ne morem nič več pomagati na tem svetu.

"Dalje Vama sporočam, da so naši sorodniki še vsi živi in zdravi. Jako sem v skrbeh, kako je z Vami, če ste še živi in

zdravi. Prosim vas, povejte moji Mary in Francki, da sem jima že pisala in sporočila, da je Pavle umrl. Recite jim, da naj pridejo domov, če me hočejo dobiti še živo in če jim je mogoče priti.

"Prosim Vas, da poveste Mary, da je od njenega moža sestra ubita, ko je bila fronta tukaj pri nas. Zapustila je tri otroke. Njegov brat Tone je tudi padel v vojski; so tudi jako žalostni in jočejo. In Matija Jožefov me je prosil, da povejte Johani, da mu je sin Joža ubit. Tukaj je dosti drugih Bečanov bilo ubitih, pa saj boste vse zvedeli, kateri so.

"Prosim Vas če Vam je mogoče, odpišite mi takoj tudi vedve. Rada bi vedela, kako je z Dragotom, če je tudi on v vojski. Sedaj Vas lepo pozdravim, Vas sestre in brata in Vaše družine. Pozdravim tudi našo Francko in Mary in njihove družine. Pozdravijo Vas tudi naša mati, ki reva več malo živi. Najlepše pozdrave Vam pošiljam pa jaz, Vaša sestra

"Marija Tomšič".

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

Gottfried je hotel poskočiti in govoriti, toda ni imel več moči. Le utrujeno je zmajal z glavo. Kak smisel je imelo vedno znova zatrjevati njeno nedolžnost? Srce ga je bolelo. Njegov duh je bil v zopni zmešnjavi. Muke so bile scasoma neznosne. Najbolj nore stvari so se mu podile po glavi. Začutil je vroč impulz, da bi vstal in poljubil Terezo na usta. — Ah! Vdajva se! Kaj naju briga! Končajva! Povesil je glavo in zaječal.

Von Breitenwyl je prosil Terezo, naj sede.

Predsednik je nervozno pokašljeval. Naslonil se je v stolu nazaj, vsekakor nekoliko utrujen. Ljudje v sodni dvorani so šepetali med seboj. Nato je bil precej dolg odmor. Gutenbergov pomočnik je brskal po papirjih, privlekel je šop pism in državnih pravnih jih je prebiral. Niso bila zaljubljena pisma v navadnem pomenu besede; pač pa so čudno nanovo osvetlila življenje obeh obožencev; jasno so dokazovala, da teh dveh ljudi spočetka ni vezala. Ljubezen, marveč prijateljstvo. Pokazala so Terezino žejo po znanju in kako je bil Gottfried ponosen na vlogo mentorja. Vedno bolj jasno je bilo iz teh pism, s kakšno vnemo in resnobo se je Tereza poglabila v Nietzschejeva dela. Pod Gottfriedovim vodstvom je postal Nietzsche njen oboževani učitelj. V naslednjem obdobju enega leta si nista nič dopisovala, nato se je dopisovanje obnovilo.

"To niso več filozofska razglabljanja," je suho pripomnil Gutenberg. "V teh novih epistolah mrgoli zaljubljenih namigavanj in so prežete žareče strasti, skoraj nenaravne so v svoji intimnosti. In dejstvo, da je le zelo malo teh pism, dokazuje zgolj, da oboženca v večini primerov nista rabila dopisovanja, ker sta bila po večini skupaj pod okriljem očetovske strehe."

Prebral je pisma in časnikarji so si jih marljivo zapisovali. Neposredno nato je Gutenberg sedel.

Občinstvo si je oddahnilo. Njihovi živci, ki so jih vzdrževali v stalni napetosti, so za trenutek popustili. Vse oči so se obrnile v oboženca in se ustavile nazadnje na čokatem, zdravem von Breitenwylu. Saj je moral biti vsekakor levje pogumen odvetnik, ko je prevzel obrambo v takem primeru. Kaj, za božjo voljo je mogel povedati bo razvezal zanko, ki jo je spel Gutenberg okoli vratov obožencev? Ali je bilo mogoče le najhlaže podvomiti o krivdih teh dveh ljudi? Vsak posameznik se je umišljal v položaj porotnikov. Ne, prav zares, nobenega dvoma ni bilo več.

Spregovoril je predsednik. Povedal je, da je prejel pismo nekoga tujca, ki je prišel danes zjutraj v Obwyl. Ta tujec je du-

hovnik, gospod župnik Teodor Straub iz Lutzikona, in v pismu sporoča, da mora podati važno izjavo. Tujčeva prošnja je nenavadna; če pa upošteva človek njegov uradni položaj, ga mora poslušati. Če je nemara navzoč v sodni dvorani, naj se javi.

Ko so imenovali njegovo ime, je Teodor Straub takoj stopil k pregraji s klobukom v roki in se je priklonil sodnikom in porotnikom.

"Ali naj vas zaslišimo kot prič?" je vprašal predsednik.

"Prišel sem, da ugotovim nekatera dejstva," je spregovoril Tea. "Bral sem v svojem časopisu poročilo o razpravi in presenetilo me je, da si obožnica, kakor se zdi, prizadeva dokazati, da si je Muller priskrbel strup za namenom, da bi zastrupil svojega očeta —"

"Ali bi prosim stopili v ograjo za priče!"

Ubogal je. Gutenberg je vprašal, če bo gospod župnik izjavil pod prisego.

"Izjavil je, da bo ugotovil le nekatera dejstva," je rekel predsednik.

"Vztrajam pri tem, da priseže."

"Gospoda župnika ni na seznamu prič. Lahko pa poda svojo izjavo kot stranska priča. Prosim!" Predsednik je napravil vljudno kretnjo proti Theodorju Straubu.

(Dalje prihodnjč)

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Bottle Pussy Has Dinner



When it comes to putting on the feed bag, Muggsy just won't stand for interruptions. So the photographer's presence didn't stop him from keeping "on schedule." Photo shows Muggsy in a grade A session as he juggles the bottle at the Marilyn Williston home at Weymouth, Mass. It is impossible to get the cat to drink out of a saucer or pan.

PLINSKI FORNEZI in konverzijski grelci

SE TAKOJ INŠTALIRAJO!

Vaš dom ima gorkoto v teku 24 urah, ko se sprejme naročilo!

Kompetentni inženirji za grelje vam nudijo brezplačen pregled in proračun.

GREAT LAKES FURNACE CO.

Our Motto and Pride: "GUARANTEED SATISFACTORY RESULTS"

CEdar 9173 3068 EAST 116th STREET

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

prijubljene povesti



FIRST FARMING COMMUNITY . . . Reconstruction and plan of house in the first farming community known to man, placed in the seventh millennium before Christ by archeologists Seton Lloyd and Fuad Safa of the University of Chicago, whose important prehistorical find was made at Tell Hassuna, Iraq.

SLOVENC! POZOR!

Pravkar sem se vrnil od ameriške mornarice in sem pripravljen vam biti na uslugo

OTVORIL SEM

Waterloo Beverage Store

v Gubančevem poslopju na 16721 WATERLOO ROAD

"Edina slovenska trgovina te vrste"

POLNA ZALOGA PIVE, VINA IN CORDIALS.

katero lahko vzamete domov po steklenicah in v zabojih

TUDI DORELJEMO NA DOM

Ernest Mramor, lastnik

SPRING ON WAY . . . Spring must be on its way when Lawson Robertson, veteran head track coach of the University of Pennsylvania, takes his team outdoors for a workout. Pete Mungler, sprinter, is being clocked by Robertson. He is a son of the Penn head football coach and has been one of Pennsylvania's outstanding athletes.



